Natuursubsidie in Zeeland

De subsidiemogelijkheden voor natuur in de Provincie Zeeland

Datum: 21-07-2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1. Aanleiding 3
1.2. Leeswijzer 3
2. Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer 4
2.1. Voor wie is de subsidie bedoeld? 4
2.2. Wat wordt er gesubsidieerd? 4
2.3. Aanvraagperiode 4
2.4. Hoe aanvragen? 4
2.5. Beoordeling 5
2.6. Contact 5
3. Subsidie agrarisch natuur- en landschapsbeheer 6
3.1. Voor wie is de subsidie bedoeld? 6
3.2. Wat wordt er gesubsidieerd? 6
3.3. Aanvraagperiode 7
3.4. Hoe aanvragen? 7
3.5. Beoordeling 7
3.6. Contact 7
4. Subsidie functieverandering natuur 8
4.1. Voor wie is de subsidie bedoeld? 8
4.2. Wat wordt er gesubsidieerd? 8
4.3. Aanvraagperiode 8
4.4. Hoe aanvragen? 8
4.5. Beoordeling 8
4.6. Contact 9
5. Investeringssubsidie natuur en landschap 10
5.1. Voor wie is de subsidie bedoeld? 10
5.2. Wat wordt er gesubsidieerd? 10
5.3. Aanvraagperiode 11
5.4. Hoe aanvragen? 11
5.5. Beoordeling 11
5.6. Contact 11
6. Subsidie landschapselementen buiten natuurgebieden 12
6.1. Contact 12
7. Natuur Oosterschelde 12
7.1. Voor wie is de subsidie bedoeld? 12
7.2. Wat wordt er gesubsidieerd? 12
7.3. Contact 12

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Natuurbeheer is nodig om de Zeeuwse natuurgebieden en landschappen in stand te houden. De Provincie stimuleert natuurbeheer door terreinbeherende organisaties, particuliere grondeigenaren en agrarische natuurbeheerders subsidies te verlenen. Voordat u subsidie aanvraagt is het zinvol meer te weten over de mogelijkheden voor subsidie. Dit document biedt daarom meer informatie over de subsidievormen.

U kunt voor vier doeleinden subsidie aanvragen:

- *Natuur- en landschapsbeheer; subsidie voor natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Zeeland (voorheen EHS)*
- *Agrarisch natuur- en landschapsbeheer; subsidie voor agrariërs die hun landbouwactiviteiten willen combineren met natuurbeheer*
- *Functieverandering natuur; subsidie voor eigenaren die landbouwgrond willen omzetten in natuur*
- *Investering natuur en landschap; subsidie voor het inrichten van een nieuw natuurgebied of het opknappen van een bestaand natuurgebied*

1.2. Leeswijzer

In de komende hoofdstukken worden bovenstaande vormen van natuursubsidie nader beschreven. Tevens leest u voor wie de subsidie bedoeld is, wat er precies gesubsidieerd wordt en wat er bij een subsidieaanvraag komt kijken met betrekking tot beoordeling, criteria en termijnen. In hoofdstuk 2 wordt eerst de algemene subsidie voor natuur en landschapsbeheer behandeld. In hoofdstuk 3 komt de subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer aan bod. Hoofdstuk 4 geeft nadere uitleg over de subsidie voor functieverandering natuur. Hoofdstuk 5 vertelt over de investeringssubsidie natuur en landschap. Ten slotte is er ook een subsidiemogelijkheid voor landschapselementen die buiten natuurgebieden liggen en een subsidie voor specifiek de Oosterschelde. Hierover leest u in hoofdstuk 6 en 7.

Kapelse Moer

2. Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer

Subsidie natuur- en landschapsbeheer is een bijdrage in de kosten die terreinbeherende organisaties en particuliere grondeigenaren moeten maken om de natuurgebieden in Zeeland in stand te kunnen houden. De beheersubsidie kan worden aangevraagd door eigenaren en/of erfpachters van de natuurgebieden die als zodanig op kaart zijn begrensd in het Natuurbeheerplan Zeeland. De provincie Zeeland subsidieert het beheer van circa 18.000 ha natuurgebied van Staatsbosbeheer, Het Zeeuwse landschap, Natuurmonumenten en diverse particuliere grondeigenaren.

2.1. Voor wie is de subsidie bedoeld?

De beheersubsidie kan worden aangevraagd door eigenaren en/of erfpachters van de natuurgebieden die als zodanig op kaart zijn begrensd in het Natuurbeheerplan Zeeland. De subsidie dient als tegemoetkoming in de kosten van het natuur- en landschapsbeheer en moet er toe bijdragen dat de natuurbeheertypen in stand blijven en dat de natuurgebieden aantrekkelijk en toegankelijk zijn.

2.2. Wat wordt er gesubsidieerd?

De subsidie is gericht op het nemen van de gangbare beheermaatregelen die horen bij het betreffende natuurbeheertype of landschapsbeheertype, zoals vermeld in het Natuurbeheerplan Zeeland 2016. Ook een recreatietoeslag, een vaartoeslag en een monitoringtoeslag kunnen tot de mogelijkheden behoren.

2.3. Aanvraagperiode

Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer kan worden aangevraagd gedurende de jaarlijkse openstellingsperiode van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Zeeland (SVNL) voor natuur van 15 november tot en met 31 december.

2.4. Hoe aanvragen?

Natuurbeheerders (TBO en particulier) met meer dan 75 ha waarvan de lopende overeenkomst in 2016 afloopt kunnen bij de provincie verlenging met een lump sum overeenkomst aanvragen.
Natuurbeheerders met lopende lump sum overeenkomst kunnen in 2015 bij de provincie uitbreiding van beheersubsidie aanvragen voor nieuw ingerichte natuurgebieden. U dient daarbij gebruik te maken van het standaard aanvraagformulier.
Natuurbeheerders met meer dan 75 ha waarvan de lopende overeenkomst pas na 2015 afloopt kunnen bij de Provincie uitbreiding van subsidie aanvragen voor beheer van nieuw ingerichte natuurgebieden.
Monitoringsubsidie is een toeslag op de lopende beheersubsidie voor gecertificeerde natuurbeheerders en kan direct bij de Provincie worden aangevraagd met behulp van het standaard aanvraagformulier.

Natuurbeheerders die een overeenkomst hebben met **minder** dan 75 hectare, kunnen met ingang van beheerjaar 2017 alleen subsidie aanvragen via een collectief. Er zijn twee collectieven waar een beheerder zich bij kan aansluiten:

- De Unie van Bosgroepen, een bestaand landelijk collectief dat zich met name richt op natuurbeheerders die activiteiten rondom SNL uit handen willen geven. Meer informatie via http://bosgroepen.nl/snl/.
- Het Natuurcollectief Zeeland, dit collectief richt zich met name op beheerders die zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid over hun beheer willen houden. Deelnemers aan dit collectief hebben een eigen certificaat natuurbeheer via Part-Ner, certificering natuurbeheer. Meer informatie via http://www.natuurcollectieven.nl/natuurcollectief-zeeland/

2.5. Beoordeling

Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen wordt gecontroleerd of de aanvrager hiertoe gerechtigd is en of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden van de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Zeeland en het Natuurbeheerplan Zeeland 2016.

Criteria

Subsidie wordt niet toegekend als deze dient om een andere wettelijke verplichting of afspraak na te komen.

Termijn

Gedeputeerde Staten beslissen binnen tien weken op een aanvraag. In de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Zeeland leest u de volledige beschrijving van de subsidievoorwaarden.

2.6. Contact

Piet van der Reest of Peter Sinke
t. 0118 - 63 17 30 / 0118 - 63 1136
pj.vd.reest@zeeland.nl / pj.sinke@zeeland.nl

3. Subsidie agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Bij agrarisch natuur- en landschapsbeheer wordt landbouwproductie gecombineerd met natuur. Subsidie is alleen mogelijk als uw perceel in een aangewezen leefgebied ligt. De provincie Zeeland subsidieert verspreid over de provincie o.a. akkerranden, bloemdijken, weidevogelgebieden en landschapselementen.

3.1. Voor wie is de subsidie bedoeld?

De subsidie is voor agrariërs die hun landbouwactiviteiten willen combineren met natuurbeheer.
Met ingang van 2016 wordt al het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Zeeland collectief aangevraagd door Poldernatuur Zeeland, waarin alle Zeeuwse Agrarische Natuurverenigingen zijn vertegenwoordigd.

3.2. Wat wordt er gesubsidieerd?

U kunt de kosten vergoed krijgen van het beheer en u kunt compensatie krijgen voor het verlies aan inkomsten. Er gelden richtlijnen voor het beheer. In het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 vindt u het provinciaal beleid ten aanzien van agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Subsidiëring vindt alleen plaats in de zogenaamde leefgebieden.Op de digitale kaart Natuur en Landschap kunt u zien welke gebieden zijn aangewezen als leefgebied.
De subsidie maakt deel uit van het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer 2016.

Leefgebied akker

In het leefgebied akker vindt akker(randen)beheer plaats. Bij akker(randen)beheer worden, verspreid in het akkergebied, gras-, kruiden- en braakstroken aangelegd die kunnen dienen als broed-, schuil- en voedselgebieden voor akkervogels als Patrijs, Gele kwikstaart, Veldleeuwerik en Graspieper. Met ingang van 2016 wordt het akker(randen)beheer geconcentreerd in het leefgebied akker. In de jaren 2015 en 2016 vindt extra monitoringsonderzoek plaats om medio 2016 de begrenzing van het leefgebied akker te verfijnen. Op de pagina natuurbeheer vindt u het monitoringsplan voor 2015 en 2016.

Weidevogelgebieden

Agrarisch weidevogelbeheer is op kleine schaal mogelijk rond de Zeeuwse weidevogelgebieden zoals de Yerseke Moer en de Zuidkust van Schouwen. Bij het weidevogelbeheer wordt gedurende de broedperiode een rustperiode in acht genomen, waardoor de weidevogels de gelegenheid krijgen hun jongen groot te brengen.

Leefgebied droge dooradering

Onder dit leefgebied valt het beheer van verbindingszones zoals dijken, graslanden en landschapselementen. Met verschralingsbeheer zonder bemesting en met lichte begrazing of maaien en afvoeren, wordt het bloemrijke karakter in stand gehouden. Subsidies voor graslandbeheer en landschapsbeheer zijn mogelijk in de gebieden die kansrijk zijn. Het landschapsbeheer is met name gericht op internationale soorten zoals de steenuil en de boomkikker.

Leefgebied natte dooradering

Binnen dit leefgebied zijn mogelijkheden voor beheer van kreekoevers ten behoeve van bijvoorbeeld oevervogels, denk aan de bruine kiekendief, en amfibieën zoals de boomkikker in West-Zeeuws-Vlaanderen.

3.3. Aanvraagperiode

Jaarlijks nemen Gedeputeerde Staten een openstellingsbesluit en stellen daarmee financiën beschikbaar voor het beheer. In 2016 is deze openstellingsperiode van 24 juni tot en met 21 juli. In deze periode kan een uitbreidingsaanvraag ingediend worden door Poldernatuur Zeeland.

3.4. Hoe aanvragen?

Subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer 2016 wordt collectief aangevraagd door het Collectief Poldernatuur Zeeland. In het Collectief Poldernatuur Zeeland zijn de Zeeuwse Agrarische Natuurverenigingen vertegenwoordigd. U kunt via deze organisaties uw interesse voor subsidie kenbaar maken. Meer informatie vindt u op www.poldernatuurzeeland.nl. U kunt ook contact opnemen met de lokale Agrarische Natuurvereniging:

Bloeiend West Zeeuws-Vlaanderen
Milieucoöperatie Zak van Zuid-Beveland
Stichting Akkerleven (Noord-Beveland)
ANV Groene Oogst (Oost Zeeuws-Vlaanderen)
ANV Natuurlijk Walcheren
Stichting Zonnestraal (Schouwen-Duiveland)
SANELT (Tholen/Sint Philipsland)
ANV Goes
ANV Oost Zuid-Beveland

3.5. Beoordeling

Bij de beoordeling van de subsidieaanvraag wordt gecontroleerd of de aanvrager hiertoe gerechtigd is en of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden van de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Zeeland en het Natuurbeheerplan Zeeland 2016.

3.6. Contact

Wilma Maljaars
0118 - 63 17 26
w.maljaars@zeeland.nl

4. Subsidie functieverandering natuur

Als landbouwgrond wordt omgevormd naar natuurterrein daalt de waarde van de grond. Grondeigenaren kunnen voor sommige gebieden in aanmerking komen voor een subsidie voor de waardevermindering van de grond.

4.1. Voor wie is de subsidie bedoeld?

De subsidie is bedoeld voor eigenaren van landbouwgrond (agrariër en particulier). De subsidie kan worden aangevraagd ter tegemoetkoming van de waardedaling van landbouwgrond als gevolg van omvorming van de grond in natuurterrein of omdat op de al omgevormde landbouwgrond een landschapselement is aangelegd of er overgegaan wordt tot een beheerpakket landschap.

4.2. Wat wordt er gesubsidieerd?

Subsidie voor het omzetten van landbouwgrond in natuurterrein (functieverandering) is alleen mogelijk in gebieden die begrensd zijn als nieuwe natuur en vermeld staan op de Subsidiekaart SKNL. Natuurtypen die gelden voor deze gebieden, staan aangegeven op de digitale kaart met natuurdoelen. Als u uw landbouwgrond heeft omgevormd tot natuurterrein bent u zelf verantwoordelijk voor de instandhouding en voor het beheer.
Subsidie is ook mogelijk voor landbouwgrond waarop een landschapsbeheertype wordt aangelegd. De ondergrond kan na aanleg van een landschapsbeheertype niet meer landbouwkundig gebruikt worden en wordt dus definitief uit productie genomen.
Als u stopt met agrarische activiteiten in een begrensd gebied, maar geen belangstelling heeft voor natuurbeheer, is het mogelijk om een terreinbeheerder zoals Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten de grond aan te laten kopen.
De hoogte van de subsidie is maximaal 85% van de waarde van de landbouwgrond. Deze waarde wordt bepaald op basis van een onafhankelijke taxatie in opdracht van de Provincie Zeeland.
Kosten die gemoeid zijn met inschrijving in openbare registers van de overeenkomst die u sluit met de Provincie, komen voor rekening van de Provincie.

4.3. Aanvraagperiode

U kunt subsidie aanvragen van 1 januari tot en met 31 oktober.

4.4. Hoe aanvragen?

U kunt de subsidie aanvragen bij de provincie door middel van het daarvoor bestemde aanvraagformulier Subsidie SKNL.

4.5. Beoordeling

Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen wordt gecontroleerd of de aanvrager hiertoe gerechtigd is en of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden van de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Zeeland en het Natuurbeheerplan Zeeland.

Criteria

Subsidie wordt niet toegekend als deze dient om een andere wettelijke verplichting of afspraak na te komen. Bijvoorbeeld compensatieverplichting voor de Ecologische hoofdstructuur of Boswet. Ook wordt bekeken of er verplichtingen rusten op de landbouwgrond die te maken hebben met (subsidie)regelingen of beschikkingen.

Termijn
Gedeputeerde Staten beslissen binnen dertien weken op een aanvraag.
In de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap Zeeland leest u de volledige beschrijving van de subsidievoorwaarden.

4.6. Contact

Aanvragen subsidie functieverandering door particulieren:
Peter Sinke
0118 – 631136
pj.sinke@zeeland.nl

Aanvragen subsidie functieverandering door terrein beherende organisaties:
Winant Halfwerk
0118 – 75 21 08
w.halfwerk@zeeland.nl

5. Investeringssubsidie natuur en landschap

Als eigenaar van een landgoed of natuurterrein, of als agrariër die landbouwgrond wil omvormen tot natuurterrein, kunt u een éénmalige subsidie voor natuurinrichting of -herstel krijgen van de Provincie. Bijvoorbeeld als u landbouwgrond wilt inrichten als bos- of heggengebied of wanneer u de openheid van een duingebied wilt herstellen door opslag van bos en struikgewas te verwijderen. Deze subsidie is onderdeel van de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap. De subsidie is mogelijk in gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Zeeland en die voor het betreffende jaar zijn opgenomen in het openstellingsbesluit en subsidiekaart SKNL.

5.1. Voor wie is de subsidie bedoeld?

Aanvragen kunnen worden ingediend door terreinbeherende organisaties (TBO's), agrariërs en particulieren die landbouwgrond, natuurgrond en/of landschapselementen in eigendom of erfpacht hebben. De subsidie wordt verstrekt voor een éénmalige investering in een terrein voor de uitvoering van éénmalige maatregelen, met als doel:

- *het realiseren van een natuurbeheertype op landbouwgrond na functieverandering,*
- *een landschapselement (drinkput, heg, knotbomen, houtwal en dergelijke) aan te brengen of te herstellen;*
- *de natuurkwaliteit van een bestaand natuurbeheertype of habitattype te verhogen;*
- *de natuurkwaliteit van een bestaand landschapselement te verhogen;*
- *een bestaand natuurbeheertype op een natuurterrein om te zetten in een gewenst natuurbeheertype zoals aangegeven op de kaart 'natuurdoelen' van het Natuurbeheerplan Zeeland (onderdeel digitale kaart);*
- *de natuurkwaliteit van een leefgebied van bepaalde flora of fauna tot stand te brengen of te verhogen.*

Wilt u de natuur herstellen op uw landgoed? Soms kan dat nodig zijn, bijvoorbeeld als een gebied een tijdlang niet beheerd is en overwoekerd is geraakt. Vaak gebeurt dat met begroeiing die niet van nature voorkomt in Nederland, zoals de Amerikaanse vogelkers.

5.2. Wat wordt er gesubsidieerd?

In aanmerking voor subsidie komen:

- *kosten voor het laten opstellen van het investeringsplan*
- *maatregelen voor herstel of aanleg van begroeiing en landschappelijke elementen*
- *maatregelen voor wijziging van de waterhuishouding*
- *grondverzet*
- *plaatsen van een raster*
- *afvoer van grond*
- *verwijdering van opstallen*
- *verwijdering van begroeiing en beplanting*
- *maatregelen tot wijziging van de feitelijke bereikbaarheid van een natuurterrein, waaronder in ieder geval is begrepen de aanleg of het herstel van wegen en paden*
- *aanloopbeheer*
- *overige maatregelen voor zover noodzakelijk in verband met de desbetreffende investering*

De subsidie bedraagt maximaal 95% van de subsidiabele kosten. In de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap Zeeland leest u de volledige beschrijving van de subsidievoorwaarden.

5.3. Aanvraagperiode

U kunt subsidie aanvragen van 1 januari tot en met 31 oktober.

5.4. Hoe aanvragen?

U kunt de subsidie aanvragen bij de provincie door middel van het aanvraagformulier Subsidie SKNL. Voordat u de subsidie aanvraagt, kunt u hulp krijgen middels een pre-toets. In de toets worden alle onderdelen van de subsidieaanvraag met u doorgenomen.

5.5. Beoordeling

Beoordelingscriteria voor toekenning van de investeringssubsidie zijn sterk afhankelijk van waarvoor en door wie de subsidie wordt aangevraagd. Bij de beoordeling van aanvragen wordt gekeken of het gebied ligt binnen de vastgestelde begrenzing van het Natuurnetwerk Zeeland en welke bestaande en gewenste natuurbeheertypen er in het Natuurbeheerplan Zeeland voor dit gebied zijn aangewezen. Ook verplichtingen die eventueel nog op percelen of gebieden rusten, worden meegewogen. Het eigendomsrecht is een derde belangrijke weegfactor. In sommige gevallen kan gevraagd worden om een prétoetsing. Uitgebreide criteria staan beschreven in de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap Zeeland. Gedeputeerde Staten beslissen binnen dertien weken op een aanvraag.

Of u als particulier in aanmerking komt voor een subsidie voor natuurbeheer op uw landgoed, hangt af van de ligging van uw grond. Bekende particuliere natuurgebieden zijn De Maire op Duiveland, de buitenplaatsen Zeeduin, Overduin en Hoogduin op Walcheren en het Groot Eiland bij Hulst. De Provincie helpt u met het inschatten van uw kans op subsidie.

5.6. Contact

Aanvragen investeringssubsidie door particulieren:

Peter Sinke
0118 – 631136
pj.sinke@zeeland.nl

Aanvragen investeringssubsidie door terrein beherende organisaties:
Winant Halfwerk
0118 – 75 21 08
w.halfwerk@zeeland.nl

6. Subsidie landschapselementen buiten natuurgebieden

Landschapselementen zijn in Zeeland ook buiten natuurgebieden te vinden. Beheert u een gebied dat geen natuurgebied is en geen beschermde status heeft, maar wel landschapselementen bevat, dan kunt u als particulier terecht bij de Stichting Landschapsbeheer Zeeland. Deze Stichting geeft advies, ondersteuning en subsidie voor het beheer van landschapselementen. De Provincie ondersteunt deze stichting met financiële middelen.

6.1. Contact

René Steijn
0118 - 63 11 96
mja.steijn@zeeland.nl

7. Natuur Oosterschelde

De Oosterschelde is een Nationaal Park van Nederland. In een Nationaal Park wordt de natuur beschermd en mensen mogen er ook van genieten. Een overlegorgaan is verantwoordelijk voor het functioneren van het Nationaal Park. De Provincie financiert de Stichting die het overlegorgaan ondersteunt. Via de Stichting kan subsidie worden aangevraagd voor projecten gericht op voorlichting, educatie en natuurbeleving.

7.1. Voor wie is de subsidie bedoeld?

Bijvoorbeeld organisaties die een project opzetten voor natuurontwikkeling, natuureducatie of natuurbeleving kunnen de subsidie aanvragen. De subsidie is bedoeld voor projecten die bijdragen aan één of meer van de doelen van het Nationaal Park Oosterschelde:

- *natuurbehoud en -ontwikkeling*
- *natuurgerichte recreatie*
- *voorlichting en educatie*
- *wetenschappelijk onderzoek*

7.2. Wat wordt er gesubsidieerd?

De subsidie bedraagt maximaal 50 procent van de totale projectkosten. Co-financiering van een project is gewenst, maar niet noodzakelijk. Co-financiering kan ook in de vorm van (vrijwilligers) uren plaatsvinden.

7.3. Contact

Neem voor meer informatie en aanvragen contact op met de secretaris van de Stichting, werkzaam bij de Provincie Zeeland:

Annebeth Korteweg
0118 - 63 11 10
ae.korteweg@zeeland.nl